

РЕШЕНИЕ

№ 530

гр. София , 21.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ в закрито заседание на двадесет и първи май, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Ася Събева
Членове:	Елена Тахчиева Кристина Филипова

като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно гражданско дело № 20201000502623 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение № 3032 от 14.05.2020г. постановено по гр.д.№ 1065/2018г. по описа на СГС, ГО, 5 състав, е *изцяло отхвърлен иск с правно основание чл.226 КЗ/отм./ вр.чл.52 ЗЗД, предявен от С. Д. Х. против „ЗД “Бул инс“ АД, за заплащане на сумата от 200 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразили се в болки и страдания от смъртта на нейния син В. И. П., настъпила на 18.08.2016г., в следствие на ПТП, причинено по вина на водача С. Д. Д., при управление на микробус „Фиат Дукато“ с рег. № *****, по време на действието на застрахователен договор за застраховка „Гражданска отговорност“/, ведно със законната лихва, считано от 18.08.2016г. до окончателното изплащане, като неоснователен.*

Със същото решение С. Д. Х. е осъдена да заплати на „ЗД “Бул инс“ АД, на осн.чл.78, ал.3 ГПК, направените по делото разноски в размер на 6 856 лв.

В срока по чл.259 ГПК срещу решението е депозирана въззивна жалба от ищцата по делото.

Жалбоподателят-ищец С. Д. Х. оспорва решението изцяло и моли съда да уважи иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди до размер от 100 000 лв.

Посочва, че приетата по делото автотехническа експертиза съдържа редица неточности относно механизма на ПТП, които не са отстранени в о.с.з. и които съществено

компрометиран крайното експертно становище. Въпреки тези неточности и оспорването на експертизата, съдът не е уважил искането им за допускане на нова експертиза, нито служебно назначил такава. Заключение на инж. Е. не установява по категоричен начин нито къде е настъпил ударът, нито къде са се намирали автомобилът и пешеходецът преди и в момента на удара спрямо пътното платно, нито дали е било предприето аварийно или каквато и да е спиране от водача Д. - все обстоятелства, които са от съществено значение за разрешаване на спора. Никъде в експертизата не са коментирани, респ. не са подложени на анализ, нито деформациите по автомобила, нито медицинските находки, удостоверяващи уврежданията на пострадалия и евентуалното му ориентиране по посока спрямо процесния автомобил, и съответно не е подложен на изследване инициалният удар между буса и тялото на пешеходеца в контекста на изясняване механизма на ПТП. **Изтъква факта, че** основните параметри, с които работи експертизата, още първоначално са отчетени неправилно, респ. всички последващи изчисления са неточни и определени при неправилен анализ на обективните находки по делото. Счита, че следата от 3,90м. която е основен изходен параметър, не е оставена от този бус. Траекторията на движение на буса преди, в момента и след удара въобще не е изследвана и определена. Режимът на спиране, предприет от водачката, не е аварийен/заявено от самия автоексперт в с.з /, а в същото време всички изчисления се правят именно в този режим. Счита, че въобще не е изяснен механизма на ПТП, като предложения вариант от страна на автоексперта се явява невъзможна хипотеза. Счита, че пешеходецът не е отхвърлен напред и наляво при тази ориентация на превозното средство. Той или е отхвърлен напред и вляво или се е „претърколил“ върху предния капак на буса. Същият най-вероятно се е движел по пътното платно и направил опит да се предпази от идващия отзад автомобил, като е избрал и най-възможното място за това, тръгвайки наляво, тъй като надясно няма как да се отиде.

Отделно от горното и на самостоятелно основание счита, че дори да се установи съпричиняване на вредоносния резултат, то не може да доведе до отпадане изцяло на отговорността на виновния за ПТП водач. Съгласно константната практика на ВКС към водачите на МПС има завишени изисквания във връзка със задълженията им да пазят живота и здравето на останалите участници в движението и особено на пешеходците. Нарушението на правилата за движение по пътищата от страна на пешеходец или друг участник в движението, колкото и тежко да е, не може да доведе до омаловажаване или пренебрегване на отговорността на делинквентна водач. Твърди, че приетата по делото САТЕ е оспорена от жалбоподателката и е заявено доказателствено искане за назначаване на комплексна автотехническа и медицинска експертиза, което искане е било оставено без уважение от СГС при допускане на съществено процесуално нарушение. Нарушено е правото ѝ на защита и въпреки неизяснените фактически положения съдът не допуснал експертиза, въпреки вменените му задължения. Претендира разноси.

Въззиваемата страна „ЗД “Бул инс“ АД, оспорва жалбата като неоснователна и моли решението да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Посочва, че ударът би бил предотвратим за водача, само ако се бе движил със скорост от 25.38 км/час.

Произшествието е настъпило извън населено място и водачът на автомобила се е движел в рамките на позволената скорост /74.88 км/ч./. Мястото на реализиране на катастрофата не е предназначено за пресичане от пешеходци - там не съществува пешеходна пътека. Покрай пътното платно е имало затревени банкети. Поведението на водача на автомобила в нито един момент не е било противоправно. Единствената причина за настъпване на катастрофата е поведението на пострадалия, който е навлязъл внезапно на платното за движение на път, извън населено място, където не е предвидено и не се очаква да има пешеходци, при това не е съобразил поведението си с отстоянието и скоростта на приближаващото МПС, с което е допуснал нарушения на чл.113, ал.1, т.1 от ЗДвП и чл.114, т.1 ЗДвП, които са довели до настъпване на произшествието, в резултат на което е починал. Противопоставя се на искането за допускане на повторна или комплексна експертиза. Претендира разноски.

Софийски апелативен съд, действащ като въззивна инстанция, след като разгледа жалбите и обсъди събраните доказателства, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с иск с правно основание чл. 226 ал.1 КЗ /отм./ вр.чл.45 и чл.52 ЗЗД.

Ищцата С. Д. Х. твърди, че на 18.08.2016 г. на път II - 66, км. 32+200, е настъпило ПТП по вина на водача на л.а „Фиат Дукато“ с рег. № ***** - С. Д. Д., чиято отговорност била застрахована при ответното дружество по застраховка „Гражданска отговорност“. В резултат настъпила смъртта на сина ѝ - В. И. П.. Твърди, че е претърпяла неимуществени вреди, изразили се в болка и страдание от неговата смърт, поради което претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 200 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 18.08.2016 г. до окончателното изплащане.

Ответникът „ЗД “Бул инс“ АД оспорва предявения иск, като оспорва механизма на настъпване на ПТП; оспорва твърденията, че е осъществен фактическият състав на деликт от страна на водача на МПС; твърди, че произшествието е настъпило в резултат на противоправното и виновно поведение на пострадалия, който нарушил чл.113 ЗДвП и чл.32, ал.2 ЗДвП, тъй като пресичал пътното платно на необозначено за това място, в зона с ограничена видимост за водача на автомобила, без да се увери в собствената си безопасност; преди да навлезе на пътното платно, като не съобразил разстоянието до приближаващото МПС и неговата скорост на движение. В условие на евентуалност, в случай, че съдът приеме, че поведението на водача на автомобила е причинило настъпването на произшествието, поддържа възражение за съпричиняване на вредите от пострадалия, който допуснал нарушения на чл.113 ЗДвП и чл.32, ал.2 ЗДвП; Сочи, че пешеходецът е можел да се предпази и да избегне удара, но не е предприел нищо. Оспорва размера на претенцията като прекомерна. Претендира разноски.

От фактическа страна се установява, че на 18.08.2016 г., около 14.30 часа, на път

II - 66, км. 32 + 200, в землището на гр. Нова Загора, л.а., „Фиат Дукато“ с рег. № ***** се е движел в посока от гр. Нова Загора към гр. Стара Загора, със скорост от около 75 км/час. В района на км. 32 + 200 *от крайпътните храсти е излязъл пешеходецът В. П. и предприел перпендикулярно пресичане на пътното платно.* Поради недостатъчно разстояние за предотвратяване на удара с пешеходеца, л.а. го блъснал с предната си дясна част - дясна броня, десен фар, десен калник и дясната част на предното стъкло. В следствие на отрицателното ускорение от спирането на автомобила, тялото на пострадалия е било отхвърлено напред и наляво, като се е установило на мястото, обозначено при огледа - петно от кръв. Скоростта на автомобила преди произшествието е била 74.88 км/час, а към момента на удара - 65 км/час. *Опасната зона за спиране е била 64.80 м. МПС се е намирало на 15.50 метра от пешеходеца в момента, в който той е навлязъл върху пътното платно, поради което ударът е бил непредотвратим за водача, чрез аварийно спиране.* Този извод се прави от вещото лице по депозираното на л. 71 заключение по допуснатата АТЕ /л. 84/, кредитирано от СГС като обективно и компетентно дадено и оспорено от страните, въз основа на което се установява, че **ударът би бил предотвратим за водача на л.а., само ако последният се бе движил със скорост от 25.38 км/час /при максимално допустима от 90 км/ч./**. Катастрофата е настъпила по дължина на пътното платно - на около 4.5 - 5 м. след напречната мерна линия, възприета в огледния протокол, и по ширина на пътното платно на около 1.40 м. вляво от десния край на пътното платно. **Произшествието е настъпило извън населено място, което означава, че водачът на автомобила се е движел в рамките на позволената скорост.** Безспорно мястото на реализиране на катастрофата не е предназначено за пресичане от пешеходи - там не съществува пешеходна пътека. Покрай пътното платно е имало затревени банкети.

В о.с.з. вещото лице заявява, че в момента на удара л.а. се е движел успоредно на оста на пътното платно. Няма обективни данни дали се е отклонил леко наляво. Деформацията по лекотоварния автомобил е настъпила от дясната страна, но спирачната следа, която е около 3.9 метра, е успоредна на оста на пътното платно, поради което вещото лице приема, че микробусът е бил разположен успоредно на оста на пътното платно. Преди да остави спирачна следа, автомобилът е минал 33.28 метра. Отстоянието на микробуса от мястото на удара в момента, когато пешеходецът е стъпил върху пътното платно, е било 15.50 метра. Пешеходецът, в момента в който водачът е могъл да го възприеме, се е намирал на 34 метра. Ударът е настъпил преди уширението за отбивката.

От заключението на комбинираната АТЕ и СМЕ, депозирано пред въззивна инстанция, с вещи лица А. и Б., кредитирано от съда като обективно и компетентно дадено и оспорено от страните, се потвърждават напълно изводите на основната АТЕ, а именно, че на 18.08.2016г. около 14:30ч. по второкласен път II -66, в зоната на километър 32+²⁰⁰ в землището на гр. Нова Загора, при сухо, слънчево време, нормална видимост, леко ветровито, в посока от гр. Нова Загора към гр. Стара Загора се е движил в дясната пътна лента т.а. микробус Фиат Дукато с рег. № ***** , управляван от С. Д. Д. със скорост

около 77 км/ч. Малко преди да достигне втората отбивка-уширение за временно спиране, намиращо се в дясно от платното за движение, **водачът на микробуса е видял и възприел излизащ иззад висока до 1,9м. храстовидна растителност пострадалият пешеходец, приближаващ се към платното за движение и тогава е реагирал с аварийно спиране. Виждането и следващото го възприемане на пешеходеца като опасност е станало, когато микробусът се е намирал на около 43 м. преди мястото на удара или е имал време за реакция 2,19 сек преди удара.**

Точката на реакцията на водача или отстоянието на микробус „Фиат Дукато“ към момента, в който водачът му е видял пешеходеца и го е възприел като опасност е 43 м. преди мястото на удара. Опасната зона за спиране на автомобил микробус „Фиат Дукато“ при движение със скорост 77 км/ч. е 68 метра, а при скорост 90 км/ч. е 73 метра, / 71,97/ м.

Правят извод, че при ограничена видимост на пешеходеца от висока растителност на десния банкет спрямо момента, в който пешеходецът се е появил из-зад високата растителност, водачът на микробус Фиат Дукато е имал техническа възможност да спре и да предотврати удара **само, ако пешеходецът, обут с гумени чехли, се е движил с бавен ход. При негово спокойно и бързо вървене, както и при тичане ударът е бил непредотвратим за водача на микробуса.**

Спрямо момента, в който пешеходецът навлиза в платното за движение, пресичайки дясната ограничителна линия, ударът за водача е непредотвратим и при бавен ход на пешеходеца. Ако пешеходецът е вървял по платното за движение или е стоял неподвижен, тъй като пътят е прав, водачът на микробуса е имал възможност да го види от много далечно разстояние, много по голямо от опасната си зона 68 м и е имал възможност да намали скоростта си отдалече и да го заобиколи безопасно като навлезе в лентата за насрещното си движение, независимо от поведението на пешеходеца. Затова от особено значение е, къде се е намирал пешеходецът преди удара и кога е станал видим за водача т.е. дали е изскочил из-зад храстите или е вървял по права линия по пътното платно.

Последните факти, както и с какъв ход се е движел той, подлежи на доказване само с гласни доказателствени средства, а такива са единствено показанията на водача на л.а. В своите показанията св.Д. - водач на процесния автомобил, заявява, че в деня на катастрофата се прибираща по-рано от работа в Сливен. Излязла от гр. Нова Загора и карала спокойно, защото все още било два и половина следобяд, в други дни се прибираща към четири - четири и половина, поради което за никъде не бързала. Три - четири километра след гр.Нова Загора, в посока гр.Стара Загора, между „Караново разклона“ и Нова Загора, на втората отбивка, видяла, че от храстите изскочил мъж. Той излязъл от началото на отбивката. Свидетелката видяла, че пешеходецът „не спира, а се засилва“. За да го избегне, Д. преминала с автомобила в насрещната лента за движение за гр.Нова Загора, но пешеходецът „настигнал буса“ и „скочил“ върху него. Ударил се в дясното странично огледало. Твърди, че се движела с не повече от 70 км/час. Нито зад нея, нито пред нея в този момент имало

коли, затова преминала в насрещната лента за движение. Когато пешеходецът стъпил на пътното платно, той бил на разстояние не повече от десетина метра. След като се ударил в автомобила, сякаш „гюле се хвърлило“ по буса. Той излязъл в началото на отбивката, а свидетелката спряла автомобила в другия край на отбивката и веднага се обадила на 112. Заявява, че не знае защо пешеходецът се е хвърлил върху л.а. Първоначално мислела, че той е пиян или дрогиран. По този маршрут минавала всеки четвъртък във връзка с работата си. Пешеходецът се ударил в предния десен калник странично, мигачът „изскочил“ от удара, после главата му се ударила в десния горен ъгъл на предното стъкло и го счупила. По време на катастрофата пътят бил сух, времето било топло и слънчево, имало вятър.

Доказателствената тежест по правило пада върху ищцата, която черпи благоприятни за себе си правни последици от доказване всички елементи от фактическия състав на чл.45 ЗЗД.

Преди удара в преминаващият лт.а., „Фиат Дукато“, тялото на пешеходеца В. И. П. се е намирало до крайната дясна граница на пътното платно, като пешеходецът е започнал косо пресичане на платното /перпендикулярно на посоката на движение/. В момента на удара тялото му е било полуобърнато с лявата си странична част, в която част са били установени и повечето от тежките травматични увреждания. Тялото на пешеходеца е било ударено от предната дясна част на автомобилното купе, за което доказателства са установените деформации по купето при извършения оглед на автомобила: „деформация на предната дясна част на купето: преден десен калник (до предната дясна колонка), предна дясна част на предния капак, счупен десен фар, десен мигач, счупена дясна долна част на предното панорамно стъкло, като в долния десен ъгъл установен биологичен материал (косми), страничното дясно огледало останало само с крепежния му кожух без стъклената му част“.... “ В следствие на удара от автомобилното купе, пешеходецът В. П. е получил тежки несъвместими с живота травматични увреждания.

Тъй като действителната скорост на движение на микробуса от 77 км/ч е по-ниска от допустимата за движение извън населени места 90 км/ч, от техническа гледна точка се определя, че скоростта на микробуса 77 км/ч. не е в причинна връзка с настъпване на произшествието. Ударът и ПТП са предотвратим, само и единствено при положение, че пешеходецът е вървял или стоял върху платното за движение, защото там той е видим и представлява опасност от далечно разстояние, много по-голямо от опасната зона за спиране и водачът му е имал техническа възможност от далечно разстояние да предприеме мерки и да не допусне удар и ПТП, чрез безопасно заобикаляне на пешеходеца с навлизане в лентата за насрещното движение, където не е имало насрещни автомобили.

Какво точно е правил и къде се е намирал пешеходеца, преди ПТП и дали е искал да стопира микробуса, което най-често се случва при ПТП извън населени места, по технически път според вещите лица не може да се определи. Безспорно не е имал алкохол в кръвта, а дали е тръгнал самоубийствено към л.а. и защо, е въпрос на доказване, за което

вещите лица не могат да се ангажират.

От приетото Удостоверение за наследници се установява, че ищцата е майка на починалия В. И. П.. В този смисъл безспорно притежава активна процесуална и материално-правна легитимация.

По делото е безспорно установено наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ между застрахователя и собственика на л.а.,

Няма новопредставени доказателства пред настоящата инстанция.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

Обемът на отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е функционално зависима от деликтната отговорност на прекия причинител. Функционалната обусловеност се изразява в това, че прякото право на обезщетение от застрахователя не може да възникне, ако увреденото лице няма право на обезщетение от деликт, както и че застрахователят не може да отговаря за вреди в по-голям обем от тези, за които отговаря прекият причинител на непозволеното увреждане.

Обект на застраховане при застраховка "Гражданска отговорност" е гражданската отговорност на застрахования за причинени от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, т.е. опасността последният да отговаря пред трети увредени лица за заплащане на обезщетение. При настъпване на застрахователното събитие - възникване на гражданска отговорност за застрахования, застрахователят се задължава, по силата на тази застраховка, да заплати застрахователно обезщетение когато и доколкото такива вреди са причинени непосредствено от застрахования или от чужди виновни действия, за които той отговаря, на трето лице.

Въз основа на събраните по делото писмени и гласни доказателствени средства, анализирани поотделно и в тяхната съвкупност, настоящата съдебна инстанция приема за безспорно установено, че не е доказано пълно и главно наличието на противоправно поведение от страна на водача на л.а., за когото ударът е бил непредотвратим при така установените по делото факти. Защо пострадалият пешеходец се е засилил перпендикулярно на посоката на движение на л.а., вместо да застане отстрани на пътното платно /ако е искал да го вземат на автостоп/ и откъде и с какъв ход е изскочил на място, на което изобщо не се предполага наличието на пешеходци, не може да бъде установено по експертен път, а само с гласни доказателствени средства, каквито по делото няма ангажирани. Точно затова е било прекратено и наказателното производство, видно от приложеното на л.43 от делото постановление от 15.01.2018г. на ОП-Сливен.

Ударът би бил предотвратим за водача, само ако се бе движил със скорост от 25.38

км/час. при максимално разрешената от 90 км/ч. за извъннаселено място т.е. скоростта на движение не е в пряка причинно-следствена връзка. Произшествието е настъпило извън населено място и водачът на автомобила се е движел в рамките на позволената скорост /74.88-77км/ч./. Мястото на реализиране на катастрофата не е предназначено за пресичане от пешеходци - там не съществува пешеходна пътека. Покрай пътното платно е имало затревени банкети с височина 1-1.50м. Поведението на водача на автомобила в нито един момент не е било противоправно. Единствената причина за настъпване на катастрофата е поведението на пострадалия, който изскочил из-зад храстите и навлязъл внезапно на платното за движение на път, извън населено място, където не е предвидено и не се очаква да има пешеходци, като при това не е съобразил поведението си с отстоянието и скоростта на приближаващото МПС, с което е допуснал нарушения на чл.113, ал.1, т.1 от ЗДвП и чл.114, т.1 ЗДвП, довели до настъпване на произшествието, в резултат на което е починал.

Гореизложените правни констатации обосновават извода за липсата на предпоставките на чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД по отношение на причинителя на вредата, а именно: виновно противоправно деяние от страна на причинителя на вредата, причинна връзка между това деяние и причинените вреди. При това положение отговорността на застрахователя не може да бъде ангажирана.

С оглед гореизложеното и при съвпадане изводите на първа и настоящата инстанции решението следва да бъде потвърдено.

ПО РАЗНОСКИТЕ:

Обжалваем интерес от общо 100 000 лв., като жалбата е изцяло неоснователна.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК, жалбоподателката дължи в полза на ответната страна направените пред настоящата инстанция разноски в размер на 4000 лв. Платен адв.хonorар в брой, съгласно списък по чл.80 ГПК на л.32. Наведено е възражение за прекомерност по чл.78, ал.5 ГПК от адв.П.. Съдът намира, наведеното от страна на пълномощника на жалбоподателката възражение за прекомерност за неоснователно. При отчитане на действителната фактическа и правна сложност на делото, и нормативно определения минимален размер на адвокатското възнаграждение, с оглед материален интерес на делото /100 000 лв./, определено по реда на чл.7, ал.2, т. 5 Наредба № 1/2004г. на ВАС, адвокатско възнаграждение възлиза на 3530 лева, плюс 20% ДДС – 706 лв. или общо 4236 лв. /706 лв. плюс 3530 лв./ т.е. повече отколкото се и претендира.

Воден от горното и на основание чл. 272 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 3032 от 14.05.2020г. постановено по гр.д.№ 1065/2018г. по описа на СГС, ГО, 5 състав.

ОСЪЖДА С. Д. Х., ЕГН *****, от с.***, общ.***, съдебен адрес: гр.София, ул. „Три уши" № 8, ет. 4, чрез адв.П., адрес на кантората: гр. София, ул. „Три уши" № 8, ет. 4 **ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА** ЗД „БУЛ ИНС“ АД ЕИК 831830482, р-н Лозенец, ул. „Джеймс Баучер“ №87, сумата от 4000 лв./четири хиляди лева/ направени разноси пред въззивна инстанция.

В необжалваната отхвърлителна част за разликата над 100 000 лв. до 200 000 лв. решението е влязло в сила.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____